

Onderwerp Informatienota voortgang ontwikkelfase Warmte Schalkwijk	
Nummer	2022/ 1208495
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
Afdeling	ECDW
Auteur	Dijk, W.J.S. van
Telefoonnummer	023-5113912
Email	w.v.dijk@haarlem.nl
Kernboodschap	De partners in het warmtenet Schalkwijk hebben een nadere verkenning gedaan naar de zogenaamde decentrale route bij de aanleg van het warmtenet in heel Schalkwijk. Omdat deze route goed past bij het gemeentelijk beleid en de TVW, en geen obstakels zijn ontdekt, hebben de bestuurders van de 6 partners in het proces besloten de decentrale route als uitgangspunt te gebruiken; alle partners zien deze optie op dit moment als het meest kansrijk. In het komende half jaar wordt deze oplossing verder uitgewerkt. De planning is er op gericht om aan het eind van 2022 voor deze variant een project besluit en een conditioneel investeringsbesluit te nemen.
Behandelvoorstel voor commissie	Het College stuurt deze nota ter informatie naar de commissie Beheer. De Informatienota voorziet in een nadere uitleg en onderbouwing bij de resultaten van het uitgevoerde herijkingsonderzoek en informeert de raadsleden over het door de partners in juli 2022 gezamenlijk genomen besluit om de decentrale warmteoplossing voor Schalkwijk verder uit te werken.
Relevante eerdere besluiten	Energistrategie, januari 2019 (2018/876759) Duurzame Bronnen, juni 2019 (2019/393567) Governance, november 2019 (2019/691719) Voortgang-ontwikkeling-warmtenetten, februari 2020 (2019/942011) Vorbereidingen-oprichting-Haarlems-Warmtenetwerk, september 2020 (2020/443529) Informatienota oprichting Haarlems Warmtenetwerkbedrijf (HWN) (2021/0070798) Informatienota voortgang ontwikkelfase warmtenet Schalkwijk (2022/0721076)
Besluit College d.d. 30 augustus 2022	1. Het College stelt de Informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Samen met woningcorporaties Elan wonen, Pré wonen en Ymere, netwerkbedrijf Firan en warmteleverancier EQUANS werkt Haarlem aan de ontwikkeling van een duurzame warmtevoorziening voor Schalkwijk. De drie corporaties sluiten hun 5200 gestapelde corporatiewoningen in de wijk aan. Dit past bij hun eigen opgave om het woningbezit te verduurzamen. Door de samenwerking met de woningcorporaties kunnen de corporatiewoningen fungeren als 'startmotor' van de Haarlemse warmtetransitie. Dat maakt dat ook een groot deel van de overige woningen in Schalkwijk gebruik kunnen gaan maken van een duurzame warmtevoorziening.

Begin 2022 hebben de partners in een bestuurlijk overleg afspraken gemaakt over de vervolgstappen en samenwerking. De partijen besloten hierbij een herijkingsonderzoek naar de warmteoplossing te laten uitvoeren. Voor de corporaties speelde hier de wens te om hun investeringen beter te kunnen spreiden. Bovendien bestaat nog geen definitieve zekerheid over de beschikbaarheid van hoofdbronnen. Het gezamenlijk herijkingsonderzoek was een belangrijke voorwaarde om de samenwerking te kunnen continueren, omdat daarmee een antwoord kon worden gegeven op die genoemde vragen en onzekerheden.

Uit het herijkingsonderzoek van adviesbureau Merosch komt een aanbeveling voor een decentrale warmteoplossing naar voren, waarbij de warmte niet wordt geleverd door een centrale duurzame bron zoals de restwarmte van het datacenter, maar vanuit een aantal WKO bronnen in de wijk. Bij de decentrale oplossing worden de investeringen aan de woningen en in de infrastructuur gefaseerd gedaan. Er kan mogelijk sneller gestart worden met het aansluiten van de 5200 gestapelde corporatiewoningen. Bij de corporaties kan de decentrale variant hierom op veel draagvlak rekenen. Dat is voor het college een belangrijk gegeven, omdat de corporaties uiteindelijk de afnemer zijn van de te leveren warmte.

De raad is in april 2022 met de nota "Warmtenet Schalkwijk: Informatienota voortgang ontwikkelfase warmtenet Schalkwijk" (2022/0721076) geïnformeerd over de uitkomsten van het herijkingsonderzoek en de nadere verkenning van de decentrale route. Deze nadere verkenning is inmiddels afgerond.

Centrale en decentrale variant en Transitievisie Warmte

Bij de verkenning van deze decentrale variant staan voor het college de uitgangspunten van de Transitievisie Warmte centraal. Deze moeten ook in een decentrale oplossing zijn gewaarborgd. Daarnaast moesten onder andere de beschikbaarheid van voldoende elektriciteit, mogelijkheid om ook andere woningen aan te sluiten, en de ruimtelijke inpassing worden verkend.

De decentrale oplossing past goed bij de doelstellingen van de TVW (zie studie CE Delft, bijlage 3). De oplossing sluit aan bij de uitgangspunten 'duurzaamheid, betaalbaarheid, betrouwbaarheid en samen met de stad'. De voorwaarden voor corporaties en eindgebruikers zijn gelijk. Centraal en

decentraal hebben verschillende, maar vergelijkbare kosten voor aanleg en exploitatie. Daarmee is de nieuwe variant aantrekkelijk in de voor de TVW gebruikte modellen.

Bij de realisatie van het project is het goed mogelijk om extra VvE's en woningen aan te sluiten op de productielocaties, of om extra locaties te openen. De partners verwachten het project in circa 10 jaar te kunnen uitvoeren. Hiermee ondersteunt de aanpak de visie op een aardgasvrije stad in 2040.

Het groeipad dat in de TVW wordt geschetst wijzigt, van aantakken en uitbreiden van het centrale warmtenet naar het verdichten en mogelijk kopiëren van WKO-netten.

Voor de Haarlemse Bronnenstrategie betekent de decentrale variant een wijziging. De centrale aanpak richtte zich op grootschalige bronnen. Deze strategie is – met de keuze voor de decentrale oplossing - niet meer relevant voor Schalkwijk. Grootschalige bronnen, dus ook geothermie, zijn in Schalkwijk in dat geval niet meer nodig. Wel blijft er een bronnenstrategie nodig, maar deze moet zich richten op de potentie en ruimtelijke inpassing van laagtemperatuurbronnen en warmteopslagsystemen (WKO's).

Het draagvlak bij de Haarlemse corporaties om de decentrale oplossing toe te passen geeft weer dat de transitie ook maximaal met onze partners in de stad kan worden doorlopen.

2. Kernboodschap

De partners in het warmtenet Schalkwijk hebben een nadere verkenning gedaan naar de zogenaamde decentrale route bij de aanleg van het warmtenet in Schalkwijk. Omdat deze route goed past bij het gemeentelijk beleid en de TVW, en geen obstakels zijn ontdekt, hebben de bestuurders van de 6 partners in het proces besloten de decentrale route als uitgangspunt te gebruiken. In het komende half jaar wordt deze oplossing verder uitgewerkt. De planning is er op gericht om aan het eind van 2022 voor deze variant een project besluit en een conditioneel investeringsbesluit te nemen.

3. Consequenties

In lijn met het advies van adviesbureau Merosch is een decentrale variant met warmte-koudeopslag (WKO) nader verkend. De opwekking van de gewenste temperatuur gebeurt daarbij door warmtepompen op een aantal decentrale productielocaties in de wijk. In de komende maanden wordt onderzocht welke locaties hiervoor het meest geschikt zijn. Hiervoor zijn enkele locaties bij wooncomplexen van de corporaties in beeld.

De decentrale oplossing is getoetst aan de gemeentelijke doelstellingen en de Transitievisie warmte.

Ook aan andere voorwaarden voor de decentrale oplossing kan worden voldaan. Voor de decentrale oplossing is voldoende capaciteit op het elektranet beschikbaar, en een ruimtelijke verkenning laat zien dat in Schalkwijk voldoende locaties kansrijk zijn als warmteproductie locaties. De locaties worden in de komende ontwerpfase gekozen en uitgewerkt. De decentrale warmtenetten kunnen

worden uitgebreid naar onder andere VvE's, utilitaire gebouwen en mogelijk ook eengezinswoningen.

Het college maakt in verband met de decentrale route een ruimtelijke inpassingstrategie voor lage temperatuur warmtebronnen en bodemopslagsystemen (bodem energie plan) in de wijk.

4. Vervolg

Proces besluitvorming eind 2022

De partners hebben in een bestuurlijk overleg in juli gezamenlijk besloten om de decentrale warmteoplossing voor Schalkwijk de komende tijd verder uit te werken. Deze variant is hierdoor uitgangspunt voor het vervolgtraject.

Partners in dit ontwikkeltraject streven er naar om aan het einde van 2022 een besluit tot realisatie te nemen, in de vorm van een Projectbesluit en een Investeringsbesluit (zo nodig onder nog te bepalen condities en voorwaarden).

Hiervoor moet veel werk worden verricht. In het komende half jaar worden de verschillende onderdelen van de planontwikkeling opgepakt. Zo worden de techniek, het ruimtelijk ontwerp, de businesscase (investeringen en exploitatie), te sluiten overeenkomsten, tarieven en de aansluitvolgorde/warmtevraag nader uitgewerkt. Ook communicatie en omgevingsmanagement vragen vele aandacht.

De partners verbinden zich gezamenlijk aan deze opgave, en delen in deze fase het risico wanneer het project onverhoopt stagneert of niet tot stand komt.

De decentrale route heeft consequenties voor de Haarlemse Transitievisie warmte. Met name de bronnenstrategie voor Haarlem zal hierdoor moeten worden aangepast. In de volgende versie van de TVW worden deze wijzigingen doorgevoerd.

5. Bijlagen

1. Concept besluit bestuurlijk overleg
2. Rapportage Herijkingsonderzoek Merosch
3. Rapportage CE Delft relatie decentrale oplossing, gemeentelijke doelstellingen en bronnenstrategie